

Міністерство освіти і науки України
Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти»
Департамент науки і освіти Харківської обласної військової адміністрації
Національна академія педагогічних наук України
Північно-Східний науковий центр Національної академії наук
України і Міністерства освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди (Україна),
кафедра освітології та інноваційної педагогіки
Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Україна)
Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби (Україна)
Кардіфський університет Метрополітан (Велика Британія)
Вестмінстерський університет (Велика Британія)
Європейський інститут безперервної освіти (Словацька Республіка)
Педагогічний інститут Чендуського університету (Китайська Народна Республіка)
Університет імені Неджметтіна Ербакана (Туреччина)
Інститут публічного адміністрування при Університеті Миколаса Ромеріса (Литва)
Центр музично-освітньої майстерності (Париж, Франція)

МАТЕРІАЛИ

**VII Міжнародної науково-практичної конференції
«ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ
ВИЩОЇ І СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ
ВИКЛИКІВ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА»
«PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL PROBLEMS OF
HIGHER AND SECONDARY EDUCATION IN THE CONDITIONS
OF MODERN CHALLENGES: THEORY AND PRACTICE»
(м. Харків, 16 – 18 березня 2023 року)**

**Харків
2023**

Макарова А. Ф., Плугіна А. П.	
Вплив інформаційно-комунікаційних технологій на формування мовлення молодших школярів.....	855
Маренич В. В., Боярська-Хоменко А. В.	
Значення навичок командотворення у професійній діяльності педагогів.....	858
Марченко О. Г., Жовтоніжко І. М.	
Освітнє середовище закладів вищої освіти як передумова формування Soft skills майбутніх фахівців.....	860
Марчук С. С., Хом'як О. А.	
Мотиваційно-ціннісний компонент ціннісних орієнтацій студентів.....	863
Маторіна Н. М.	
Творча спадщина Бруно Шульца крізь призму освітянських викликів сьогодення.....	866
Мельничук І. М.	
Цифрова медична освіта як предмет педагогічних досліджень.....	869
Миронов К. А., Зеленська Л. Д.	
Розвиток навичок полісуб'єктного і діалогічного спілкування як умова формування толерантності майбутнього викладача.....	871
Митчик О. П.	
Психологічні особливості здобувачів вищої освіти в умовах воєнного стану.....	874
Мотенко Я. В., Шишкіна Є. К.	
Вища освіта України як інструмент боротьби з російською інформаційною агресією.....	877
Нечитайло Т. С., Зеленська Л. Д.	
Шляхи формування комунікативної компетентності здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти.....	879
Ніколенко Л. І.	
Використання сакральних споруд Богуславщини у катехизації, вихованні і пасторальному супроводі.....	880
Панасенко Ю. А.	
Прийоми арт-терапевтичної технології для розвитку ритмічних здібностей учнів початкових класів на уроках мистецтва.....	883
Панчук В. С.	
Особливості виховання національно-патріотичних почуттів у дітей старшого дошкільного віку.....	886
Panczuk N. P., Panczuk S. O.	
Kształtowanie się sfery wartości studenta uczelni wyższej jako składowej kompetencji zawodowej.....	888
Парфьонова О. В., Мельник С. С.	
Організація контролю під час навчання англійської мови студентів немовних факультетів.....	892
Пачевська А. В., Попова О. І., Попов М. В.	
Wyzwania dla wyższego szkolnictwa medycznego w Ukrainie.....	893

сучасного навчального закладу: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. Лисичанськ: ФОП Пронькіна К. В., 2016. С. 88-89.

7. Свириденко І. М. Інноваційні методи навчання іноземної мови на немовних факультетах. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія: Філологічна. 2016. Вип. 60. С. 293-295.

8. Abrahamson L. What is interactive teaching? Electronic library of Waikato University. 2006. URL: <http://www.whpenglish.com>.

9. Мотуз Т., Пасічник Л., & Баранець Я. Інформаційно-комунікаційні технології в інклюзивному середовищі закладу освіти. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету*. 2021. № 2. С. 172-181.

10. Пометун О. І., Пироженко Л. В. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання : наук.-метод. посібн. Київ: Видавництво А.С.К., 2004. 192 с.

11. Корніяк О. М. Психологія комунікативної культури школяра: монографія. Київ : Міленіум, 2006. 336 с.

ЗНАЧЕННЯ НАВИЧОК КОМАНДОТВОРЕННЯ В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕДАГОГІВ

Маренич В. В.

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти,
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди,
м. Харків, Україна

Боярська-Хоменко А. В.

доктор педагогічних наук, доцент,
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди,
м. Харків, Україна

Сьогодні серед основних «м'яких» навичок, які важливі для життя виділяють навички командотворення. Нині у мінливому цифровому суспільстві вміння відчувати людей і об'єднувати їх для спільної мети стає надважливим. Людська потреба в соціалізації зараз сягає піка, тож учителі мають пропонувати як колегам, так і учням різні проєкти, що покликані сформувати навички роботи в команді. Відомо, що мета Нової української школи полягає в реформуванні всього освітнього процесу, зміні його для «дітей нового тисячоліття» – гнучких, креативних учнів, які потребують дещо іншого підходу до навчання. Із огляду на це, особливої актуальності в освітньому просторі сьогодні набувають технології командоутворення, зокрема популярною є технологія тимблдингу. Вона є мейнстримом парадигми сучасної освіти, оскільки формує високу працездатність усіх її учасників.

У процесі наукового пошуку встановлено, що навички побудови команди дають змогу людям ефективно працювати разом у команді [2]. Ці навички передбачають:

- комунікацію – здатність чітко передавати інформацію, активно слухати та давати зворотний зв'язок;

- співпрацю – здатність працювати разом з іншими, розділяти обов’язки та знаходити консенсус;
- вирішення конфліктів – здатність конструктивно та позитивно вирішувати розбіжності та конфлікти, що виникають усередині команди;
- лідерство – здатність керувати командою, мотивувати та надихати інших, делегувати завдання, а також забезпечувати керівництво і підтримку;
- управління часом – здатність ефективно керувати часом, розставляти пріоритети завдань та забезпечувати дотримання визначених часових термінів;
- креативність – здатність генерувати нові ідеї та рішення, мислити нестандартно та заохочувати інновації у команді;
- розв’язання проблем – здатність виявляти та аналізувати проблеми, знаходити рішення та реалізовувати їх;
- зміцнення довіри – здатність зміцнювати довіру між членами команди, створювати відчуття спільної мети та встановлювати відкрите та чесне спілкування;
- адаптивність – здатність адаптуватися до обставин, що змінюються, бути гнучким і бути готовим пробувати нові підходи;
- емоційний інтелект – здатність розпізнавати власні емоції та керувати ними, а також співпереживати емоціям інших, щоб створити позитивну динаміку в команді [3].

Варто зазначити, що навчання навичкам побудови команди важливе з кількох причин. Так, ефективні навички побудови команди можуть допомогти покращити спілкування між її членами. Коли члени команди спілкуються більш відкрито та ефективно, вони можуть краще ділитися своїми ідеями, проблемами та відгуками один з одним. Навички командотворення можуть допомогти поліпшити співпрацю між членами команди, об’єднати знання та досвід, щоб знайти творчі розв’язання складних проблем. Також коли члени команди добре працюють разом, вони можуть зробити більше за менший час та з меншою кількістю помилок. Навички побудови команди також можуть покращити моральний дух команди, коли члени команди відчувають, що їх цінують і підтримують, вони з більшою ймовірністю будуть залучені та мотивовані у своїй роботі. Загалом навички побудови команди необхідні для створення позитивного та продуктивного робочого середовища. Вони можуть допомогти зміцнити довіру, повагу та співпрацю між членами команди, що зрештою може привести до кращих результатів для всієї організації [2].

У процесі наукового пошуку з’ясовано, що навички командотворення є важливими для сучасних учителів. Сьогодні вчителі часто працюють у групах, або в межах своїх відділів, або з іншими вчителями у своїй школі. Зважаючи на це, ефективні навички командотворення можуть допомогти вчителям більш ефективно співпрацювати, ділитися ресурсами та розробляти спільні цілі та завдання. Також командотворення може допомогти вчителям більш ефективно спілкуватися один із одним, із адміністраторами та батьками, переконатися, що всі працюють для досягнення спільних цілей. Ефективні навички командотворення також сприяють розв’язанню професійних проблем, допомагають знайти творчі рішення, які

принесуть користь усім учасникам освітнього процесу. Варто зазначити, що вміння працювати в команді сприяє обміну педагогічним досвідом, що є запорукою якісної підготовки учнів, розробки більш привабливих і ефективних планів уроків, створення позитивного та сприятливого освітнього середовища [1].

Отже, навички побудови команди необхідні вчителям для досягнення успіху в професійній діяльності. Вони можуть допомогти педагогам ефективно співпрацювати, чітко спілкуватися, творчо розв'язувати проблеми, професійно розвиватися та, зрештою, покращувати результати учнів.

Список використаних джерел

1. Боярська-Хоменко А.В. Особливості підготовки майбутніх вчителів в Оклендському університеті. *Теорія та методика навчання та виховання*. Харків: ХНАДУ, 2017. Вип. 41. с. 14-21
2. Baker S. D., Saifuddin S. M., Stites-Doe S. Mending the gaps: An exercise in identifying and understanding diverse and multicultural team faultlines. *Organization Management Journal*, 2018. № 15(3). P. 130-143. URL : <https://doi.org/10.1080/15416518.2018.1497472>
3. McKendall M. Teaching groups to become teams. *Journal of Education for Business*, 2000. № 75(5). P. 277-282. URL: <https://doi.org/10.1080/08832320009599028>

ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВИТИ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ SOFT SKILLS МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

Марченко О. Г.

доктор педагогічних наук, доцент,
Харківський національний університет внутрішніх справ,
м. Харків, Україна

Жовтоніжко І. М.

кандидат педагогічних наук, доцент,
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна,
м. Харків, Україна

Система професійної компетентності здобувача вищої освіти є динамічним утворенням, відкритим для викликів часу. У структурі професійної компетентності виокремлюють компоненти, що відображають соціальний і фаховий аспекти діяльності фахівця, а саме: загальні (соціально-особистісні, загально-наукові, загально-професійні) та спеціальні (професійно-технічні, професійно-спеціальні) компетенції [1]. Така структуризація, на наш погляд, перегукується з поширеним наразі поділом діяльнісного компоненту професійної компетентності на два компоненти: Soft Skills та Hard Skills.

Hard Skills об'єднує вузько професійні навички, які необхідні для виконання посадового функціоналу. Soft Skills – це надпрофесійні навички, що забезпечують розв'язання життєвих проблем, продуктивну співпрацю та комунікацію. Ми переконані, що протиставляти зазначені вміння недоцільно, оскільки вони сукупно